

نگاهی به نقش "کانون" و "ستاد" در تعمیق و گسترش مبارزات عادلانه ملت تورکمن

با فروریختن پایه های رژیم ستمشاهی و گسترش و تعمیق جنبش سراسری در ایجاد نظامی دموکراتیک و عادلانه در ایران، پیشگامان جنبش ملی ملت تورکمن تمامی هم و غم خویش را برای بهروزی خلق خویش صرف کردند. در رژیم ستمشاهی اساساً دو مشکل عمده بر ملت ما تحمیل گشته بود؛ یکی غصب اراضی مزروعی و اختصاص آن به ژنرالهای وابسته به دربار همچون اویسی ها، سرگرد کمال ها، تیمسار آریاناها ... و دیگری نابودی و لگدمال کردن فرهنگ ملی از طریق قدغن کردن زبان و ادبیات ملی و ممنوع ساختن ادبیات بالنده ملی بود.

این بود که از فردای سقوط رژیم شاه، آزادمردان ملت ما همچون توماج ها، مختوم ها، واحدی ها و جرجانی ها... در راستای غلبه بر این دو مشکل اساسی شب و روز مبارزه ای خستگی ناپذیری را آغاز کردند و در همین راستا ایده برقراری "شوراهای روستائی/ دهقانی" و "کانون فرهنگی- سیاسی" به مسئله مهم روز آن دوره مبدل گشت.

الف- نقش ستاد مرکزی شوراهای:

دهقانان تورکمن که بنابه سنت آبا و اجدادی خویش که زمین را بصورت "یاوار" کشت میکردند و با کمک همدیگر از عهده کشت و برداشت می آمدند، بسرعت ایده "شورا" را پذیرفته در راه گسترش آن از هیچ اقدامی فروگذار نکردند. شوراهای روستائی روستاهای همجوار باهم متحد شدند و بتدبیر "اتحادیه های روستائی محلی" و سپس "اتحادیه های سراسری تورکمن" شکل گرفت. برای هدایت و پیشبرد مقاصد شوراهای و اتحادیه ها "ستاد مرکزی شوراهای" شکل گرفت. "ستاد" جمعا ۳۰۰ اتحادیه روستائی را هدایت میکرد. هر روز عده زیادی از دهقانان به ستاد شوراهای مراجعه کرده مشکلات روزمره خود را حل و فصل میکردند.

ستاد مرکزی شوراهای یک ارگان زنده رابط دهقانان با مسائل اداری بود. ستاد خود به بخش های مختلفی همچون "واحد آموزش"، "واحد مالی"، "واحد حفاظت" ... تقسیم شده، به رتق- فتق امور می پرداخت. سازمانگران جوان ستاد نه تنها در ساختمان مرکزی، بلکه با رفتن به میان روستائیان و برگزاری سخنرانیهای آگاهگرانه آنها را به منافع کشت شورایی و فوائد آن آشنا میساختند.

فعالتهای ستاد روزبه روز گسترش می یافت و در این راستا اتحادیه قالیبافان، اتحادیه ماهیگیران، اتحادیه دامداران، اتحادیه معلمین و مهندسان ... شکل گرفت.

شهید توماج دریکی از جلسات شوراهای روستائی - تابستان ۱۳۵۸. روستای ایمر

ستاد، علاوه بر این در امر عمران و آبادانی روستا نیز همت میکرد، در آن روزها به بیشتر روستاها برق و آب لوله کشی داده شد، فعالین شوراهای به منازل دهقانان رفته به حل مشکلات آنان نظیر تعمیر منازل و غیره کمک میکردند. در راستای همین فعالتهای انقلابی نخستین بار در تاریخ معاصر ملت تورکمن برداشت روستائی انجام گرفت و بمناسبت موفقیت این عمل انقلابی نخستین بار "جشن گندم/ اوراق تویی" بار دیگر احیاء و آن با شکوه تمام در زادگاه شیرلی توماج روستای "یولما سالیان"

برگزار گردید و در این جشن باشکوه ملی مهمانانی از سراسر ایران شرکت کردند. دهقانانی که تا دیروز به یک کیسه گندم زار بوده از خانها سلف میگرفتند، اینک در کنار خرمنهای گندم خود به رقص و پایکوبی می پرداختند و یاد شهیدان جنگ اول را در قلب خود حک کرده به پایمردی آنان درود می فرستادند.

شهید شیرلی توماج در یکی از جلسات شورا، درست یک هفته قبل از ترور شدنش

ب- نقش "کانون فرهنگی- سیاسی خلق تورکمن":

پیشگامان جنبش عادلانه ملت تورکمن نیک می دانستند بدون رشد آگاهی ملی و ترویج فرهنگ ملی، بدون بازگرداندن روحیه ملی سرکوب شده شان ملت تورکمن، اقدامات آنان با موفقیت همراه نخواهد بود. بهمین سبب "کانون" با قدرت تمام در راه اعتلای آگاهی ملی، تاریخی و فرهنگی کوشش میکرد. در روستاها کتابخانه براه انداخته، جوانان مبارز را برای روزهای سخت آموزش میداد. انتشار آثار مختومقلی و کوروغلی محصول همین دوره است، علاوه بر آن زنده یادان سپار انصاری و دکتر آرچین تکین با ایجاد کلاسهای آموزش زبان تورکمنی، عزیزی همچون عاشورپور با نشر مجدد آثار بردی کربابا، آمان ککیل... خدمات فراموش نشدنی در راستای گسترش ادبیات تورکمنی انجام دادند. "کانون هنری و فولکلوریک" با آفرینش موسیقی انقلابی روحیه مبارزاتی ملی مان را دوچندان میکرد که بیان تمامی آن فعالیتهای ملی آنهم در مدتی بسیار کوتاه که خود قابل تحسین است، از عهده یک مقاله خارج است.

دشمنان قسم خورده ملت ما و در رأس آن رژیم فئاتیکی شیعی تهران با کمک عوامل محلی خود برای نابودی تمامی این دستاوردها شب و روز نقشه های شیطانی طرح میکردند. اگر دشمنان ملت ما آگاهانه برای نابودی دستاوردهای ستاد و کانون اقدام میکردند، عده ای از جوانان کم تجربه «جوانان پیشگام تورکمنصحر» نیز با اقدامات نسنجیده و تهییجی خویش همراه با چریکهای فدائی خلق آب به آسیاب دشمن ریختند. که نهایتاً زمینه ساز جنگ تحمیلی دوم شدند. پس از یورش وحشیانه رژیم در بهمن ماه ۱۳۵۸ ساختمان ستاد و کانون آماج توپ تانکها گشت.

ساختمان ستاد مرکزی شوراها پس از یورش وحشیانه رژیم

رژیم گمان میکرد با سرکوبی وحشیانه می تواند جلوی خروش خلق را بگیرد.
صحنه ای از خروش ملت تورکمن در دادخواهی از خون رهبران شهید خویش. گنبدقاپوش اسفند ۱۳۵۸

تهیه و تنظیم:
آ. گورگنلی